

GEMEENTE AALTEN

Regio Achterhoek, Dagelijks Bestuur
Aan de heer Kaiser
Postbus 53
7000 AB DOETINCHEM

AALTEN, 23 februari 2012
Verzonden: 27 FEB 2012

Nr. : 015491
Bijlage(n) :
: 23 februari 2012
Uw kenmerk :
Referentienummer :
Beh. Ambt : I.H.A. Jansen
Telefoonnummer : (0543) 49 33 07
Onderwerp : Hoe nu verder 2020

REGIO: Achterhoek
NR: 2012/00063
26 FEB 2012
CLASS -1.82
KOPIE:
WJF

Geachte heer Kaiser,

Deze brief beoogt een bescheiden bijdrage te leveren aan het antwoord op de vraag 'hoe nu verder?' na de bestuursbijeenkomst op 31 januari jl. in Bronckhorst. Eerst delen wij graag met u onze kijk op de situatie, waarna we verrassend eenvoudige suggesties doen om met mekaar een volgende stap te zetten.

Met het toenemende besef van een veranderende rol van de lokale overheid en - als onderdeel daarvan - andere verhoudingen tot onze maatschappelijke partners, is het idee ontstaan om een vernieuwende structuur te leggen over de samenwerking met die maatschappelijke partners op een wijze die ook een vernieuwende impuls geeft aan de intergemeentelijke samenwerking. Daarbij kwamen we uit op de coöperatie een samenwerkingsvorm die het in zich heeft om iedere maatschappelijke partner per project de keuze te geven om te participeren en waarbij verschillen in maatschappelijke verantwoordelijkheid kunnen worden gerespecteerd, zelfs effectief ingezet. Daaromheen hebben we een set van afspraken bedacht waarvan "wel vrijwillig, maar niet vrijblijvend" een zeer fundamentele is.

Een belangrijke voorwaarde voor het slagen van de/een coöperatie is dat gemeenten binnen het domein van hun eigen "O" een samenwerking hebben die niet voortdurend bevochten moet worden, maar een vanzelfsprekendheid heeft, omdat duidelijk is waartoe die samenwerking dient, wat het onder de streep oplevert en hoe dat resultaat wordt verkregen. Naar onze overtuiging ligt hier een belangrijk aandachtspunt als het gaat om beantwoording van de vraag "hoe nu verder"? Want dat we verder moeten én willen, staat voor ons vast.

Uit de bevindingen van Toon Lamers is onder andere naar voren gekomen dat de ontwikkeling van samenwerking binnen de regio is gestagneerd vanwege onvoldoende onderling vertrouwen tussen gemeenten. Dat was voor iedereen een pijnlijke conclusie en staat in contrast met de energie die we met mekaar hebben gestoken in het tot stand (willen) brengen van die samenwerking. Als je dat nader beschouwt zie je dat in het doorlopen proces de afweging van gemeentelijke of portefeuillebelangen met gezamenlijke belangen te vaak lastig en belemmerend was om uiteenlopende redenen. Onduidelijkheid en onvoldoende consensus over de te bereiken doelen en de wijze waarop die doelen verwezenlijkt moesten worden speelt hierbij naar onze overtuiging een belangrijke rol. Om die reden kon -ieder voor zich- de vragen "what's in for me?" en "kan ik daar mee thuiskomen?" lang niet altijd bevredigend beantwoorden.

We hebben nu eerst een - gangbaar - denkmodel nodig om tot onze suggestie te komen voor de volgende stap.

Aan de ontwikkeling van een (samenwerkings)- organisatie ligt altijd een visie of missie ten grondslag als motief voor het toekomstig bestaan(srecht) van die organisatie. Dit wordt gevolgd door het vaststellen van te bereiken doelen waarmee wordt vastgelegd *wát* je wilt bereiken. Vervolgens dringt de vraag zich op *hóe* je die doelen wilt gaan verwezenlijken, de strategie. Pas dan kies je de klussen, de projecten, de programma's enz. die (passend in de gekozen strategie) nodig zijn om de afgesproken doelen te realiseren.

Het is slechts een denkmodel, maar toch illustreert het aardig waarom we in al onze enthousiasme de samenwerking niet (voldoende) operationeel hebben gekregen. Want met veel, soms euforische, bevologenheid werd/wordt de visie gedeeld en waren we in gesprek over allerlei uitvoeringszaken, over de positie van portefeuilleoverleggen, het bedenken van projecten, bezettingsvraagstukken, wat de democratische legitimatie is, de rol van de raden, de kosten, enz. Dit allemaal in een opgeroepen sfeer van er voor willen gaan, alvast te beginnen want werkenderweg komen we er wel. De Achterhoek zal wel eens even laten zien hoe je dat doet.

Dat viel dus een beetje tegen, want bij elke stap daarna werden bestuurders teruggeworpen op de basisvragen "*what's in for me?*" en "*kan ik er mee thuis komen?*". Het was een beetje *not done* om dat hardop uit te spreken maar het gebeurde wel. En het moet toch maar even gezegd worden dat concrete suggesties voor bestendigen van de aanpak niet zelden werd beleefd als weerstand en een niet-willen. Anders gezegd: de bevologen visionaire energie leek zich bedreigd of geremd te voelen door de structurerende energie die de zaken strak op een rij wil hebben, daar waar deze energiestromen juist bij elkaar gebracht hadden moeten worden.

De volgende stap omvat wat ons betreft – op hoofdlijnen - de volgende acties:

1. opnieuw vaststellen of we nog dezelfde visie hebben
2. na consensus hierover essentiële doelen benoemen en vaststellen
3. na consensus hierover vaststellen hoe we die doelen gaan realiseren, de strategie
4. bestaande en nieuwe plannen toetsen aan deze strategie
5. een pad afspreken waarlangs de eerste vier acties uitvoering kunnen krijgen

Dit kan voelen als een stap terug. Wij zien dat echter als een belangrijke stap voorwaarts, waarbij we een stevig bouwwerk kunnen gaan neerzetten op het fundament van de opgedane ervaring van de afgelopen periode.

Moet het nu allemaal precies van 1 via 2 en 3 naar 4? Natuurlijk niet. We hebben immers geen echte nul-situatie. Laten we het praktisch aanvliegen. Onze boodschap moge echter duidelijk zijn dat we nu even toch een beetje pas op de plaats moeten maken en waarom.

Anders gezegd staan we een aanpak voor waarbij we – opnieuw - een pad afspreken hoe onze doelen te bereiken, waarbij we geplande evaluatiemomenten inbouwen om de balans op te maken van wat we hebben bereikt en om bij te sturen over het vervolg. Op deze wijze is het minder lastig om naar de toekomst toe nog niet alles helder te hebben omdat bij elk evaluatiemoment die doelstelling duidelijker wordt. Dus consensus over het te bereiken doel en commitment voor de eerstvolgende stap en dat bij herhaling.

Tot slot spreken we graag ons vertrouwen uit in de maakbaarheid van een voordeel brengende intergemeentelijke samenwerking waarmee we niet alleen als maatschappelijke partner beter onze veranderende rol kunnen vervullen, maar ook het belang van onze burgers is gediend. Met deze notitie hopen we daar een bijdrage aan te hebben geleverd.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Aalten,
de secretaris,

J. Nobel

G. Berghoef